

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gersdorf

SSN Roman Kuczyński

w sprawie z wniosku J. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o wysokość emerytury,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 listopada 2010 r.,

zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 18 sierpnia 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2010 r. Sąd Apelacyjny odrzucił, na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 130 § 1 k.p.c., skargę kasacyjną wnioskodawcy J. J. od wyroku tego Sądu z dnia 22 kwietnia 2010 r., w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o wysokość emerytury. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia tylko w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz w sprawach o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. W pozostałych kategoriach spraw, w tym zwłaszcza w sprawach dotyczących wysokości świadczenia,

dopuszczalność przedmiotowa skargi jest uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia, jeśli nie jest ona niższa niż 10.000 zł.

W skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia oznaczono na 27.112 zł, nie przedstawiając sposobu jej wyliczenia i nieuzupełniając tego braku mimo wezwania Sądu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej przez wskazanie matematycznego sposobu wyliczenia wartości przedmiotu sporu w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia skargi. Wobec niewykonania zarządzenia Sądu, skarga kasacyjna została odrzucona na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 130 § 1 k.p.c.

W zażaleniu od powyższego postanowienia, pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił naruszenie art. 398⁴ § 3 w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c. i art. 130 k.p.c. oraz art. 25 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że brak matematycznego wyliczenia podanej wartości przedmiotu zaskarżenia stanowi brak skargi kasacyjnej, podczas gdy art. 398⁴ § 3 wymaga jedynie oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia bez uzasadnienia wskazanej wartości. Ponadto podniósł, iż Sąd drugiej instancji dokonując sprawdzenia prawidłowości wyliczenia przedmiotu zaskarżenia, winien wezwać stronę do podania podstaw jej wyliczenia, wydając postanowienie na podstawie art. 25 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., bez sankcji odrzucenia skargi kasacyjnej. Pełnomocnik wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości wraz z orzeczeniem o kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia jedynie w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, natomiast w pozostałych sprawach z tego zakresu skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² k.p.c.).

Rozpoznawana sprawa dotyczy wysokości przyznanego świadczenia, a skarżący zakwestionował decyzję organu rentowego, który wyliczył wysokość należnej emerytury od dnia 1 marca 2008 r. na kwotę 1829,82 zł, wskazując że winna ona wynosić od tej daty 2150 zł, zaś od dnia 1 marca 2009 r. 2281, 15 zł. Nie jest wątpliwe, że pełnomocnik wnioskodawcy nie wykonał zarządzenia Sądu, który, mając wątpliwości co do prawidłowości wskazanej w skardze wartości przedmiotu zaskarżenia, wezwał skarżącego do określenia matematycznego sposobu jej wyliczenia, nie wydając formalnego postanowienia w przedmiocie sprawdzenia prawidłowości wyliczenia przedmiotu zaskarżenia, a wobec niewykonania tego zarządzenia odrzucił skargę, uznając że brak wskazania sposobu ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia bądź ustalenie jej wbrew obowiązującym w tym zakresie przepisom prawa jest równoznaczne z brakiem jej wskazania. Sąd Najwyższy niejednokrotnie już wyjaśniał, że sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, w których przedmiotem zaskarżenia kasacyjnego jest wysokość świadczenia emerytalno-rentowego są sprawami o świadczenie, w których dopuszczalność zaskarżenia kasacyjnego podlega ograniczeniu ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia (por. postanowienie z dnia 14 stycznia 1997 r., II UKN 51/97, OSNAPiUS 1997 nr 17, poz. 329). W uzasadnionych przypadkach wskazana przez wnoszącego skargę kasacyjną wartość przedmiotu zaskarżenia podlega sprawdzeniu przez sąd apelacyjny, który bada, czy jej oznaczenie nastąpiło zgodnie z regułami określonymi w art. 19-24 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2000 r., II UZ 124/00, OSNAPiUS 2002 r. nr 12, poz. 294). Z kolei w postanowieniu z dnia 2 kwietnia 1998 r., II UZ 24/98, (OSNAPiUS 1999 r. nr 8, poz. 291) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że Sąd drugiej instancji nie tylko jest uprawniony, ale i zobowiązany do sprawdzenia – w razie wątpliwości – wskazanej w skardze wartości przedmiotu zaskarżenia. Uprawnienie sądu obejmuje nie tylko skontrolowanie danych składających się na tę wartość, lecz także sposobu jej obliczenia, natomiast nie nakłada powinności jej samodzielnego ustalania. Wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia w sposób niezgodny z art. 22 k.p.c. jest niewykonaniem wezwania sądu w tym przedmiocie w rozumieniu art. 398⁶ § 2 k.p.c. i stanowi podstawę odrzucenia skargi kasacyjnej. Stanowisko to związane jest ściśle z kwestią dopuszczalności skargi kasacyjnej w sprawach o

prawa majątkowe w zależności od wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 k.p.c.) i z obowiązkiem sądu drugiej instancji dokonania kontroli dopuszczalności tej skargi (art. 398⁶ § 1 k.p.c.). W takim przypadku niewłaściwe wykonanie obowiązku nałożonego przez sąd drugiej instancji, uzasadnia przyjęcie, że strona nie uzupełniła braków skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Wobec powyższego, stanowisko Sądu Apelacyjnego zawarte w zaskarżonym postanowieniu jest trafne (art. 398⁶ § 2 k.p.c.), co biorąc pod uwagę, należało orzec jak w postanowieniu, zgodnie z art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.